

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 31. Sierpnia V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 17 sierpnia: D. 18 o godzinie 5tej po południu Wielka Xiężna Katarzyna Pawłówna szczęśliwie rozwiązana została. W dobrym zdrowiu znajdują się tak W. Xiężna jakoteż nowo narodzony Xiążę.

W nagrodę znamienitych zwycięstw i gorliwej służby, najmiłościwiej mianowani kawalerami orderow: S. Alexandra Newskiego Generał od infanteryi Graf Kamiński 1szy; S. wielkiego męczennika i zwycięzcy Jerzego 5ciej klasy Generał Maiorowie; Rezwoy, Bachmetiew, szef Derpskiego dr. p. Graf Pahlen, i szef Siewierskiego d. p. Denisew za popisanie się w bitwie pod wsią Tatarszczem; S. Xcia Włodzimierza 2giej klasy Generał Maiorowie szef Moskiewskiego gr. p. Xże Meklemburski Karol, Generał adiutant Xże Trubecki, Graf Strogonow za popisanie się pod wsią Tatarszczem; 3go stopnia Generał Maiorowie Karpow 2gi, Chomentowski 1szy; 4go stopnia ze wstęgą sztabs-kapitan Rayski, sztabs-rotmistrz Merlini: orderu S. Anny 1szej klasy Generał Maiorowie S. Peterzburski Ober Policmeyster Goleniszczew Kutuzow za znakomite trudy w służbie gorliwość i czynność; Xże Wiazemski za popisanie się w oblężeniu Sylistryi; 2giej klasy GM. Padeyski r. p.

Z Kadetow promowowany na rangę podporucznika do woyska między innemi Butowicz, na rangę chorążego Niemierowicz, Krasnosielski, Grudzinski i Borzakowski. W promocyi rang wojskowych zostali: w Kargapolskim dr. p. porucznikami Szafranowicz i Suszycki, podporucznikiem Bogusławski; w S. Peterzburskim gr. p. Freind kapitanem; w Połockim muszkietyer p. kapitanem Peterson, sztabs kapitanem Hryhorowicz, porucznikiem Wiszniewski 1szy i drugi, podporucznikami Godlewski, Mańkowski, Szastkiewicz, 2gi, w 11stym szrzeleckim sztabskapitanem Krzycki, porucznikami Ostrowski i Malinowski 2gi, podporucznikami Łański, Drobyszewscy 1szy i 2gi w Kurlandzkim d. p. sztabs-rotmistrzem Orda, w Surazkim huzar; p. porucznikami Rychter. Nowicki, chorążemi Sokolnicki, Kwitnicki Krentkowski Cchrzczanowicz; w Tauryyskim gr. p. sztabs-kapitanem Lutkiewicz; w Muromskim m. p. sztabs-kapitanami Wierchowski Tarsiewski; porucznikami Maliszewski, Sochodzki i podporucznikami Sochodzki 2gi, Toczyński Szczerliński; w Czernichowskim m. p. porucznikami Romanowicz, Cytowicz, i Aksienowicz, w 12 szrzeleckim, kapitanem Siemaszko, porucznikami Szmit, Brzeziński, podporucznikami Sawicki, Kulikowski, Kwaszewicz, Zułkowski.

MADRYT d. 21 lipca. (z Paryz Monit:)

Urzędowie ogłoszono rapport M. Masseny Xcia Eslingen z Salamanki d. 29 do W. Vice-hetmana Berthier o oblężeniu Almeidy, w tych wyrazach. „Wszystkie wiadomości, pisze M. Massena, które zebrałem, nauczyły mię o odwrócie woyska ang. Dla Zapewnienia się kazałem ruszyć podiazdy, co też d. 21 uskutecznił. M. Ney rozkazał G. Loison zebrać w Gallegos 3000 iego piechoty, iazdę Gła Treilhard i kilka dział letkich, a potym ciągnąć przez Oille Puerto, Castilleso, i Caras do zamku Conception. Dnia 21 o 2giej z rana G. Loison znalazł nieprzyaciela na ostatnim mieyscu. Jazda ang: chciała bronić pagórkow, na których stoi zamek pomieniony, lecz napadniona przez Gła Treilhard uciekła spiesznie; nawet niezapaliwszy wszystkich min na wysadzanie zamku porobionych: trzy miny w całości zostały, inne popsuly wiele narażników i półkieżycow. Opanowawszy wzgórki Conception chciał Gł Loison zabezpieczyć się od woyska ang. rozkazał więc obeysdz Mala i z przodu uderzyć. G. Treilhard przepędził iazdę nieprzyacielską z nad brzegu rzeki Turonez i zmusił 600 iazdy do ustępu. Strzelcy zostawieni zrabani zostali. Później powrócił nieprzyaciel z 2ma batalionami piechoty, 3ma działami i 1800 iazdy, i za parowem rozdzielającym wies Mula od twierdzy Almeidy uszykował się do boiu. G. Treilhard poprowadził 3 regimenta iazdy z taką odwagą i dzielnością, że nieprzyaciel natchmiast cofnął się. Scigano aż pod ogień twierdzy Almeidy. Po tych obrótach woysko nieprzyacielskie znalazło się prawem skrzydłem w Garda a lewem w Pinhel. Azatym kazałem obiechać Almeidę. Woyska 6gokorpusu w Conception zgromadzone do tego celu ruszyły d. 24 przez Mula na przód. Batalion strzelcow drogę torował, za nim postępowały regimenta huzarow i strzelcow GB. Lamotte, potym rgmnta dragonow G. Gardane: G. Montbrun prowadził całą tę iazdę. Piechota pod G. Loison ciągnęła 2ma kolumnami. Dywizya G. Mermel z 4ma regimentami była w odwodzie. Temi obrótami kierował M. Ney Xże Elchingen. G. Crawford na czele 8 t. piechoty i 2 t. iazdy ang. stanął na prawej stronie Almeidy. Jego letka piechota i szwadrony iazdy utrzymywały strażekolo Almeidy. W naylepszym porządku woyska nasze uderzyły na nieprzyaciol; ani ogień działowy, ani kartacze, ani grad kul karabinowych, nic nieopóźniło ataku woyska naszego. Prędko anglicy ze wszystkich stanowisk wyparci zapędzeni zostali aż pod mury Almeidy. Tu G. Crawford rozumiał się zupełnie bezpiecznym pod zasłoną dział wałowych,

z pomocą wojska odwodowego, które stało na górach lewego brzegu rzeki Coa. Mimo te względy, cztery kolumny wojska naszego śmiało ruszyły na nieprzyjaciela nieodpowiadając bynajmniej na jego ogień wielki, lecz zle kierowany. Regiment 3ci huzarów wsparty od reszty jazdy wpadł galopem na piechotę ang, i bardzo wielu na miejscu zrąbał. Reszta jazdy nie mogła należeć do boju dla niezwykłej nierówności placu bitwy. Jazda nieprzyjacielska usilnie unikała spotkania i przeto cofnęła się za rzekę Coa. Tym czasem GB. Frey obszedł lewe skrzydło ang. chcąc przerznąć odwrót zupełnie. Wtenczas wodz ang. poznał konieczną potrzebę spieszego ustępu. Aż tym nasze wojska poszły iedne wpogon, drugie na zamknięcie Almeidy. Wszystko bez wielkich trudności najszybciej spełnionem zostało. Przecięty goniec ang. oddał depesze opisujące wielkie zamieszanie i znaczną w ludziach klęskę. Stracili 60 officerow, 400 szeregowych zabitych a 700 ranionych. Zdobyliśmy 1 chorągiew i 2 działa oraz 400 ludzi w niewolę zabraliśmy, niestraciwszy nad 300 zabitych lub ranionych. D. 25 M. Ney zamknął zupełnie Almeidę, osadził Valverde i z Pereiro wypędził nieprzyjaciół. D. 26 posłał podjazd do Pinhel, dokąd po 3 godzinnem nader trudnym marszem on przyciągnął. Wojsko ang. już ztamtąd wyszło o 2giej godzinie z rana, i zbiera się iak powiadaia w Celerico. Osada Almeidy składa się z 4ch regimentow portugalskich; ma liczną i dobrą artylerją; ma 2ch gubernatorow, ang. i port. D. 26 osada uczyniła 2 wycieczki dla zabrania żywności z przedmieścia, lecz obie z klęską 40 ludzi odparte zostały. W trzeciej wycieczce stracił nieprzyjaciół kilku ludzi i iedno działo. Ztąd zdaie się iż twierdza lepiej jest opatrzona artylerją aniżeli żywnością. Wkrótce otworzone będą przykopy na rozpoczęcie porządnego oblężenia. Ostróżność anglikow, w niezostawieniu ani iednego żołnierza na obronę tej twierdzy, dowodzi, że myślą opuścić Portugalczykow własnemu ich losowi.

Po tych wypadkach M. Massena wydał następną odezwę do tego narodu. Portugalczykowie! Już w granicach waszych stanęły wojska W. Napoleona. Nieprzychodzimy iako zwycięzcy, lecz wstępniemy iako przyjaciele. Niemyslemy walczyć z wami, lecz chcemy pogromić tych, którzy was do boju namówili. Otwórzcie oczy na własny interes. Dla czegoż cierpicie Anglikow na waszej ziemi? Zniszczyli wasze rękodzieła przemysł i handel. Zarzucaia was swoimi towarami zmuszając do opłaty haraczu. Kiedy wszystkie mocarstwa lądowe przeciwko Anglii powstały, dla czegoż wy iedni przy niej stoicie? Ludzi was wypadkami wojny, na której poparcie ani iednego anglika ofiarować niechce, waszemi batalionami zasłania się, za nic bierze krew waszą; gotnie się was opuścić; niebaczna na wasze największe klęski przestrzega iedynie własnego interessu. Na większe nieszczęście wasze przysłała okręty dla zabrania tej młodzieży, która w boju niewyrznęła, ażeby temi szczątkami zaludniła swoje osady. Czyż postępowanie anglikow w czasie oblężenia Ciudad Rodrigo

nie naucza was co myślicie o takich sprzymierzcach? Jak namawiali tey twierdzy osadę i mieszkańców do mężnej obrony! a czyż wystrzelili raz ieden na odparcie francuzow do szturmujących. Teraz ieszcze was zamknęli w Almeide a za wodza dali Anglika, ażeby namówił do podobnej rzezi iak w Rodrigo. Czyż nie iest ostatnią waszą hańbą, wystawieć 6 t. sprzymierzców na wszelkie okropności oblężenia nienarazając ani iednego anglika. Otwórzcie oczy. W. Monarcha chce was liczyć w rządzie uszczęśliwionych ludow iego prawami mocą i gieniuszem. Przyymiecie iego żołnierzy iako przyjaciół, a znajdziecie wszelkie bezpieczeństwo waszych osob i własności. Wiecie iakie są klęski wojny. Ona wydziera majątek, prywatną i polityczną existencją, przyjaciół, rodzicow, dzieci, i wszystko to co najmilezszego być może. Obierzcie więc korzyści pokoju; zostańcie w domach waszych, zaymiycie się trzodami, a nieupatruycie nieprzyjaciół w nas lecz w doradcach waszych.

W Arragonii, Katalonii i Walencyi zaszły następne wypadki. Korpus 5ci opasał Tortosę. W Xerta i Mura wystawiono szanice przedmostowe. Droga od Caspe do Mora otworzona i skończona—D. 6 lipca 1200 ludzi uczyniło wycieczkę z Tortozy, lecz z klęską byli odparci. D. 8 wyszło 2000 ludzi: 3ci regiment Nadwislanski z kompaniami odwodowemi odparł nieprzyjaciół i wielką klęskę zadał. D. 12 1500 ludzi wyborowych z mnóstwem wiesniaków wypadło z miasta i natarczywie uderzywszy spędziło nasze 1sze strażę; lecz prędko GG Laval i Chłopicki z 44tym regimentem i grenadyerami Nadwislanskimi pohamowali zapęd nieprzyjaciela, i dzielnie udrzywszy odpędzili do murów w największem zamieszaniu. Zwycięzcy naliczyli na placu 150 zabitych 200 rannych i 105 ieńcow, oraz wiele broni, niestraciwszy od 8 do 10 zabitych a 20 ranionych. Odtąd nader słabe wycieczki osady Tortozy—D. 9 lipca wysłany podjazd do Faiset oskoczył 30 hiszpanow i wszystkich uwięził. Od tego podjazdu odłączyło się 50 ludzi na czaty; otoczeni od 400 insurgentow po czterogodzinnej bitwie otworzyli sobie drogę bagnetem. D. 11 Brygadier Garcia Navarro uderzył w 1200 ludzi na stanowisko Mora, lecz odparty od Pułkownika Klickiego ze stratą 30 zabitych i 50 ieńcow cofać się musiał. D. 12 G. Abbe obszedł stanowisko nieprzyjaciół w Tivisa, uderzył, poraził, wyparł i spalił wioskę za uzbrojenie się wiesniaków przeciwko Francuzom. D. 15 zaszła nowa gonitwa pod Tivisa. Nieprzyjaciół stracił 200 zabitych, 260 ieńcow i wielką liczbę ładunkow. Z naszej strony poległo 11 a ranę odniosło 32. D. 17 atakowany G. Verges w Doroca od 1800 rokoszanow, zabił lub ranił 400 ludzi a 217 wzięł w niewolę: pozniej wtargnął do Terruel—Zamek Moulla, z osadą od 200 francuzow, oblężony przez dni 14, odparł się 1500 Walencyanom. D. 19 G. Montmarie na czele 600 ludzi poprowadził posiłki oblężonym; trupem położył bardzo wielu broniących przystępu, wzięł w niewolę 160, zdobył 1. działo, 600 kul, 30 t. ładunkow i 40 t. sztuk stokfiszow, niestraciwszy nad 30 ludzi. Ten zamek iest pogromem miasta Walencyi.

W Andaluzji Grenadzie i Murcji w równie dobrym stopniu znajdują się wojska nasze. D. 15 G. Ney pogromił w górach Ronda zebraną kupę rokoszanów, 400 na placu trupem położył a naczelnika ich Maldivia i wielu innych wziął w niewolę—GD Girard poraził korpus nieprzyjacielski w Algesiras wysadzony na zebranie żywności i opatrzenie miasta Cadix; ścigając uciekających do okrętów wszedł do Essapona—Murcja w największym zamieszaniu; naczelnicy rokoszanów niezgodni z sobą przesładują wzajemnie stronników przeciwnych—Roboty koło oblężenia miasta Cadix do końca zbliżają się. Jeden zbieg powiadał o zaszłej tam d. 18 rewolucyi, w której Castanos i kilku członków Junty straciło życie. Deputowani, z Veracruz i innych osad amerykańskich przysłani, oświadczyli iż odtąd nie nieuczyni Ameryka dla insurgentów. D. 21 flotyła nasza zabrała bryg ang. winem ładowny.

W Gallicyi GD. Serras pociągnął d. 29 do zamku Sanabria, gdzie 3000 hiszpanów nadywało się. Z powodu wielkiej wagi tego zamku w obronie Portugalii, Lord Wellington rozkazał komendantowi iak najuporniej bronić się. Milordzie! odpisał hiszpan; Chcesz ażebyna zamknął się z 3 t. rodaków w Sanabria, i przyrzekasz wkrótce nas uwolnić. Tak obiecałeś dowodzey w Rodrigo wybawić jego, jeżeliby dni 20 wytrzymał; bronił się dwa razy dłużej, a jednak słowo niebyło ziszczone. Nie niechcesz uczynić dla nieszczęśliwych Hiszpanów. Dla wzbudzenia zapalu pokazuiecie pomoc, lecz iey rzeczywiście nie daiecie. Zamknę się w zamku i w ruinach jego zagrzebie się, jeżeli do dwóch części hiszpanów przyłączysz część trzecią anglików. Inaczej niedługo wytrzymam przeciwko ciężkiej artyleryi fr. "Łatwo zgadnąć co odpowiedział wodz ang. Zdobyliśmy więc zamek, i w nim znaleźliśmy dział 20 oraz żywność dla 3 t. ludzi na 6 miesięcy—G. Bonnet d. 5 pod Rivadéo między Lurca i Navia rozgromił 2000 rokoszanów, zdobył dział 12 i kilkaset ienców wziął w niewolę. Insurgenci ścigani byli aż do rzeki Castropol.

P & R Y Z d. 18 sierpnia. (z Paryż; Franc; Monitora:) Dnia 15 z wielką okazałością odprawiła się tu uroczystość imienin Imperatora. Nabożeństwa, parady wojska, grom harmat, bale, teatra otwarte, illuminacye, powinszowania, tyle razy już opisane, niepotrzebują być powtórzonemi. Najpierwsze powinszowanie złożyła Imperatorowa z familią. Potym wyszedł Napoleon do sali tronowej i koleją przyjmował Xiążąt, wielkich dygnitarzów, kardynałów, ministrów, posłów zagranicznych i od nich prezentowanych magnatów, deputacyą Hollenderską, i deputacyą Illiryyską. Admirał Verhuel prezydent deputacyi hol. rzekł do Imperatora te słowa.

„N. Panie! Wierni poddani hol: wybrani z Rady, zgromadzenia praw z wojska lądowego i morskiego, i z miast, stawiają u podnożka tronu W. J. Mości niosąc hołd podziwienia ufności i posłuszeństwa. Lud hol. sławny w dziejach z wielkich wodzów i polityków, z miłości udzielności, zachował dotąd pamiątkę przodków swoich. Wielkie ostatnich cza-

sow wypadki zmieniły postać mocarstw europejskich, i nasza exystencya, ofiarą wielką dóbr i krwi przez przodków nabyta, niemogła oprzeć się zmienney kolei. Nakoniec połączeni hollendrzy z największym narodem na świecie pełni są ufności że przez swoje przywiązanie zasłużą na potężną, wspaniałą i wielką opiekę gieniuszu, który zlewa niezliczone dobrodzieystwa na ludy sobie podległe"—MP. Deputowani! odpowiedział Napoleon. Przez lat 30 byliście igrzyskiem losu. Straciliście drogą wolność. Jeden z pierwszych urzędników wygłaszał. Anglia wspierała iego władzę. Później bagnet pruski w radach waszych przewodził. Mądre przodków ustawy stargane nazawsze. Od początków rewolucyi fr: należeliście do koalicyi. Odniesiliście klęski przywiązane do przymerza z Anglikami: kraj wasz podbity został. Potym odmieniliście formę rządu. Należała wasza Rzeczplita do wielkiego państwa. Wojska fr: osadzały wasze twierdze i główne warownie kraiu waszego. Konstytucya wasza odmieniała się stosownie do odmian Francuzkiej. Kiedy Opatrzność wyniosła mnie na tron pierwszy w świecie, musiałem rozwiązać na zawsze los Francyi urządzać los wszystkich ludów składających część państwa moiego. Wytępiłem bezrząd, wprowadziłem sprawiedliwość i orządek. Włożyłem koronę żelazną na moją głowę; burze włoskie ucichły. Zniszczyłem panowanie w Piemencie Szway carom dałem konstytucyą stosowną do okoliczności, do dzieiow i do praw korony Imperatorskiej. Wam moiej krwi dałem Monarchę. Ten węzeł miał iednoczyć wasze interesa z moimi: nadzieia omylna! Byłem powolnieyszy, aniżeli moy charakter i moie prawa mnie pozwalały. Nakoniec zniósłem bolesną niepewność i położyłem koniec chorobie, która niszczyła wasze siły i bogactwa. Otworzyłem ląd waszemu przemysłowi. Przyydzie czas, w którym zamiesieie orły moie na morza wstawione od przodków waszych, i staniecie się godnemi mnie i was samych. Do tego czasu, wszystkie odmiany, iakie tylko zaydą w Europie, płynąc będą z systemnatu despotycznego, ślepego, wyłączającego wszystkich ze współnictwa handlu, i zawłaszczającego panowanie morza. Powiedzcie hollendrom że kontent iestem z waszych wyrazów, że niewątpię o ich wierności, że spodziewam się iako połączą swoje usiłowania z moimi poddanemi dla odzyskania przewagi na morzu zniszczoney przez 5 koalicyi, którą Anglia osnowała. Powiedzcie im że w każdej okoliczności mogą polegać na moiej szczególney opiece."

Ryci biskup karyntyński na czele deputacyi Illiryyskiej tak mówił do Imperatora „N. Panie! Widzisz u podnożka tronu twoiego deputowanych Illiryi. Winszujemy sobie niepospolitego szczęścia być tłumaczami czci posłuszeństwa i wierności Illiryi. Kiedyśmy teraz zostali poddanemi i dziećmi W. J. Mości, będziesz N. Panie! dla nas Monarchą i oycem. Pod niezrównaną twoją mocą od wielkiego gieniusza urzędzeni musimy być szczęśliwsi. Mój głos zasaby na twoje wiekopomne dzieła: świat cały one zaświadcza i dziwi się. Niech Bóg błogosławi i utrzymaie WJMość oraz daie potomka godnego nasładowcę wielkiego oycy

„Nato, rzekł Napoleon, MPP. deputowani Illiryi! Przyjmuję wasze uczucia. Chcę poznać potrzeby wasze i szczęście im zapewnić. Zakładam chlubę moją na zagojeniu ran przez tyle wojen zadanych i za szczęśliwego poczytam siebie kiedy nadgrodzę straty wasze. Zapewnijcie Illiryjanów o mojej Imperatorskiej opiece.“

Względem woyska fr: w Hollandyi Napoleon wydał następny wyrok. (1 Od 1 września zostanie w Holandyi tylko 5 regimentow piechoty i 4 jazdy. Reszta woyska powróci do Francyi. (2 Te regimenta utrzymywane będą przez administracyą wojenną; reszta komisarzow odesłana będzie do Francyi. (3 Artylerya składać się będzie z regimentu artyleryi pieszey i konney oraz batalionu do pociągu. (4 Wszystkie woyska stanąć powinny w koszarach i od 1 września pod żadnym pretekstem niemogą mieć kwater u obywatelow. (5 Od tego czasu te woyska kosztem hol: będą utrzymywane—Gwardya hol, regimenta kirysierów i huzarow hol: utrzymywane będą kosztem fr. od 17 września. Sieroty i Welitowie hol, powinni przejść do służby morskiej hol— Na Mozie celnicy zatrzymali okręt który zawinął pod tytułem solnego ładunku; po rewizii okazały się na nim towary ang. Kapitan chcący upoić celników postzegłszy niebezpieczeństwo uciekł. Puszka z papierami w wodę rzucona, dobytą została—Mówią tu o bliskiej odmianie postaci Szwaycarow, naczelnikiem tego związku ma być Berthier X. Wagan. Już rezydent fr: oświadczył Rzeczypospolitey Walezyjskiej że Imperator znalazł konstytucyą niedostateczną, i przeto wezwał ażeby wysłała deputacyą do Paryża. Azatym wyiechali deputaci, i Landaman szwaycarski podobnie wysłał.

LONDYN d. 11 sierpnia. (z Gzet Franc: Berlin: Hamb:) Z Portugalii donoszą że Lord Wellington cofnął się z pod Almeida zostawwszy 5000 milicyi port: na załodze. W rozprawie stracił 270 ludzi. Następujący nieprzyjaciel trzykroć w szturmie mostow był odparty. Koło utwierdzenia Lizbony z pospiechem pracować zaczęto. Na wszystkich brzegach stawiają się znaki potrzebne do komunikacyi. Z portow naszych idą posiłki w okrętach i ludziach

G. Venegas z Cadix popłynął do Meksyku mając obić rządy osad w tytule nowego Vice-króla—Prowincya Buenos-Ayres poszła za przykładem Carracas; złożyła Vice-króla Don Hadalgos de Cineros a ustanowiła Juntę najwyższą. Pierwszą iey czynnością było zniesienie monopolium. Wszakże ta prowincya przy udzielnosci chce mieć zwiazki z Hiszpanią—Junta najwyższa w Cumana czyli w nowej Barcellona wydała do mieszkańców tej prowincyi i nowej Andaluzyi odezwę tłumacząc przyczyny odmiany, i szczęście przyszłości. Pochwaliła przedsięwzięcie prowincyi południowych, wyiaśniała przywileie udzielnosci służące Amerykanom, wskazała następną szczęśliwość chwałę i wielkość. Zapowiedziała Junta iż potrafi utrzymać sprawiedliwość wewnątrz, wolność narodu, udzielnosc polityczną, i przyjazne stosunki z narodami zagranicznymi. Azatym wezwała do pozwoleniem Cenzury Wileńskiej — W Drukarni Kuryera Litt: D O D A T E K

zwała mieszkańców do iedności, zgody, spokoyności, do połączenia sił wspólnych dla chwaly Chrystusa Pana, tryumfu religii, szczęścia narodu i obalenia tyranii—Stany ziednoczone miały oświadczyć się przeciwko każdemu z wojuiących mocarstw, któreby chciało na nowo krępować ich handel.

HAMBURG d. 25 sierpnia. (z Ham Zusch:) Dla pewnych względow Król Szwedzki ieszcze nieuczynił Stanom propozycyi względem wyboru następcy tronu. Kommissia zebrała się na nowe posiedzenie dla roztrząśnienia nowo nadeszłych objaśnień. Od niejakiego czasu opinie zdają się być bardzo rozdwojone w tym ważnym przedmiocie; i zdaje się że niemala liczba pełnomocnikow iest za Xciem fr. Kiedy tak piszą z Erebro, z Kopenhagi donoszą, że wielka liczba głosow seymuiących oświadcza się za Xciem Ponte-corvo jako przyszłym następcą tronu. W Sztokholmie ieden Numer gazet, pod tytułem, Organ opinii powszechney, piszący o kandydatach do tronu, został sekwestrowany na żądanie posła Rossyyskiego. Liczba poslow ze stanu rycerskiego z początku nader mala, teraz znacznie powiększyła się. Z Kopenhagi pobiegł ieden goniec do Xcia Augustenburga. Król szwedzki uczynił Stanom propozycyą ażeby obmyśliły szrodki poprawy stanu finansow nim przyydzie do ostatecznego wyboru Królewicza—Woyska fr: osadzające Rostock i Wismar nietknęły dotąd granicznej Pomeranii. Okręty w dwóch wspomnionych portach będące strażą fr: osadzone zostały.

W Amszterdamie spodziewaią się przybycia Napoleona ieszcze w tym miesiacu. W Belgium i w departamentach nad Renem czynią przygotowania na przyięcie przeieżdżaiącego Monarchy—Król west powrócił do Cassel z Departamentow hannowerskich. Po dopelnieniu woyska rozkazał formować korpus żandarmow pieszych i konnych z ludzi mlodych, silnych, rozważnych i pisac umieiających—Król pruski ma wyiechać z Berlina do Szlaska na zwiedzenie tej prowincyi—Król hol: w Teplitz mieszka—Cesarzowa austr: powrocila do Wiednia. Papiery austr: bardzo spadły. Graf Wallis mający podzwignąć interessa skarbowe, oświadczył iż z gruntu przewrócić potrzeba stan finansow—Poslowie fr: wszystkich dworow niemieckich obchodzili dzień imienia Napoleona. Król Bawarski znajdował się na balu z tej okolicznosci sporządzonym przez posła Narbonne.

MEDYOLAN 8 sierpnia. (Frankf Beren) Wiadomości z Turcyi donoszą o wielkim natężeniu Porty do poparcia wojny. Sultan przez odezwę zapowiedział że sam stawa na czele woyska i wyciąga w pole. Wezwał zatym wszystkich Muzułmanow do broni dla ratunku oyczynny. Jakoż wychodzi Sultan ze stolicy o 2 mile do Dand Basein z 12 t. bostangow i z 5 t. ikoglanow. Innym firmanem wezwał magnatow do ofiary srebra na potrzeby publiczne, i sam pierwszy dając przykład oddał srebro do mennicy toż uczynił Musty naczelnik duchowienstwa tureckiego. Poseł ang. Adair d. 12 lipca miał wyiechać do Malty.

1. Excerpt oświadczenia z protokołu kancelaryi miasta Wilna roku 1810 mscia aug: 25 d. Przed aktami miasta Gubernskiego wilna stawiając osobiście WJP. Wincenty Chrapicki porucznik odstawny woysk Rosyyskich Prusck. oświadczenie niżej wyrażone do protokołu niniejszego ku zapisaniu podał w te słowa pisane.

Oświadczenie z remanifestem WJP. Wincentego Chrapickiego odstawnego porucznika woysk Rosyyskich i Prusckich przeciwko JPanom Wincentemu Brodzkiemu, i Janowi Szneyderowi opiekunom, Doroty matki Karola syna Wolewiczow, i Samuelowi Jgasowi, oraz Frydrychowi Westendorfowi, Janowi Tyrowi i całemu zgromadzeniu kościoła ewangelickiego reformowanego i także Antoniemu Robertowi szwajcarowi obyw wileń: czyni się z następnego powodu, i oto iż co szltna Anna Giertruda Szlakowa obywatelka wileń: z zesłym mężem swoim Krystyanem Szlakiem mając pod rokiem 1804 iunii 50 dattowanym a iulii 6 d. na ucegdzie Magistratu miasta Grodna przyznany, zaś 26 eorundem, w Aktach Miasta gubern Wilna w sposob przenosu oblatowanym prawem wieczysto przedawnym od WWJJP. Józefa i Konegundy z Trapow, Kolińskich Rotmistrzow Smoleń za summę złt: Polli: 18000 kamienicę w mieście Wilnie na trockiej ulicy pod N. 398 położoną w spółne i za wspulne pieniądze nabytą, tcy tedy Kamienicy, z nowym przymurowaniem i zabudowaniem oraz wszelkiej ruchomości z summami, taż obywatelka Szlakowa będąc z mocy prawa statutu litewskiego artykułu 1go z rozdz: 7 i prawa Magdeburgskiego niedysputowaną Aktorką, mocą więc tegoż prawa w swojej owdowiatości po zesłym Krystyanie Szlaku za doznana sobie pomoc w interesach różnych oświadczaiącego się dttora dokumentem w roku teraz idącym 1810 mscia: iulii 17 dattowanym a augusta 8 d. przed aktami Grodzkimi ptu trockiego przyznany, połowę wspomnioney kamienicy z połową ruchomości i summami na inskrypcyach i zaregstrami u różnych będącemi dla łatwiejszego i prędszego onych od debitorow uzyskania w nadgodę temuż oświadczaiącemu się dttwi zapisała, i na wieczność darowała, oraz do posesyi aktualney przez urzędową intromissią bez przeszkodnie dopuściła, zaś obzałt: Jchmośc Brodzki, Szueyder, Jgas, Westendorf, Tyr i całe zgromadzenie kościoła reformowanego, pod tytułem niby upominku summ przez zesłego Szlaka i żyjącą Szlakowę na inskrypcy sobie zawinionych, a które punktualnie dotąd procentowane były i procentują się oraz z ewikcyi w pewności lokacyi zostawały i teraz zostają, mimo czego krepując dobrą wolą Aktorki Szlakowey prawem wyż allegowanym [i jak chcąc rządzić się swoją własnością:] dozwołoną, i ubezpieczoną, zaś z drugiey strony, widać na podkop i ruinę prawa oświadczaiącemu się dttwi wydanego przez wspomnioną Szlakowę, nayniesłuszniey i nayniesprawiedliwiey przeciw wyż rzeczonym prawom, zaniosłszy przed aktami miasta Gubernskiego Wilna w dniu 9 presentium oświadczenie, i toż publikując dodatkiem gazety kuryera litewskiego powodem zaciągnionych summ przez Szlakowu obzałtch, rządzenia się w zapisanym, darze żalnu dttwi niewolnie zaprzeczyli i zaprzeczają że zaś z półowy kamienicy i sum na debitch w Szlakowey nadywających się, aż nadto obzałt Jchmościami oświadczaiącym się satysfakcy nastąpi, i pewność względny na wdowistat tcyż Szlakowey w oczekaniu tychże summ bydz zawsze może, tym oświadczeniem żatcy dttor Chrapicki zapowiadając przeciwko niewolnemu opublikowaniu przez obzałtnych Jchmościov w ich oświadczeniu zaniesionych iak nay uroczyściey remanifestnie. U tegn oświadczenia podpis w protokule takowy,

Wincenty Chrapicki odst: poru: w. Pru:

U JP. Kreszkiewicza są pokoie do najęcia rocznie

putrocznie miesięcznie i tygodniowie ze wszelkimi w ygodami stayniami i wozowniami od S. michała i od 1 7bra

1. Niżej podpisani podają do publiczney wiadomości iż otrzymawszy pozwolenie od Imperatorskiego wileńskiego Uniwersytetu otworzenia pensyi dla ploi żeńskiej aktualnie ią otwierają i dnia 7bra idącego roku 1810 na którey pensyi mają bydz dawane w domie XX. Bazylianow N 311 pod Ostrą bramą nauki: chrześciańska, moralna, ięzykow polskiego, francuzkiego, i niemieckiego, historia z mitologią i ięografią, arytmetyka i rysunki we wszystkich gatunkach, oraz muzyka i tańce za oddzielną umową. Na tę pensyą mogą też przychodzić panny dla brania nauk za poprzedzoną ugodą z instytutorami.

Andrzej Hintz rodem z Niemiec
Justyna Hintzowa rodem francuzka.

3. Maciey Okulewicz wzrostu małego, twarzy szcupley czarniawey, i włosu rudawo czarnego mający lat około 30 dnia 21 augusta okradłszy włoscianina JW. Metropoliy Siestreńcewicz którego służył p lat 5 uciekł i iak ślad okazuje udał się do Wilna w kapocie białey siermiężney w kurteczce płocienkowey flanelą podszytey z rękawami długimi w bótach nowych kozłowych, w kapeluszu czarnym z karabinkiem ukradzionym. Ukradł rożek prochu tuntuwy, papiery talarow starych holenderskich 50, czerwonych złtch 10 rublow całkowych 30, monetą rubli 30 chustki dwie bawekniczne, jedną tarletanową, jedną hafaiową, ręce odmrożone mający na na lewym ręku paznokciow niema, na prawym ręku jeszcze palce nieuleczone od zmrożenia--Kto go dostawi do domu kanonika, Mirskiego przy kościele katedralnym leżącego weźmie nadgodę rubli 10.

2. W Drukarui XX. Pitarow wileń wyszło z pod prassy Dzieło Arytmetyka X. Danczewskiego S.P. cena złt 5

1. Uwiadama się przeswietna publiczność; iż jeden odbywszy podróże za granicą w części Europy przybył do tutejszego gubernskiego miasta, który postugę swoją ofiarując zycząc sobie miejsca guwernera; mając w dowodzie najlepsze attestaty, posiada następne talenta, ięzyk niemiecki, polski, francuski, włoski y łaciński, a to gramatykalnie, oraz arytmetykę historią uniwersalną ięograficzną. Zyczący mieć tę pomoc ma udać się pod Ostrą bramę pod Nr 504 do JP Grunerta.

2. Sąd Główny 2go Departamentu Białobowodu, rozwiązując dekretem swym pod datą 19 iulii roku idącego nastalym i ogłoszonym, wprowadzoną przed się z reiestrow remissyinych sprawę z powodztwa WW. Stanisława Hryniewieckiego, Jguacego i Salomei z Zolkowskich Szzymow i Andrzeia Szotakowskiego przeciwko Wł. Józefowi Orsettemu iako debitorowi, a JW Wiktorowi Grądzkiemu iako nabywcy dóbr Koplan i mającemu na tychże dobrach lokacyą summy 80080 złt pol. o aprobatę dekretu oczewistego likwidacynego w pierwszey Instancyi by: Biał: regencyi w dacie roku 1804 miesiaca maia 29 dnia zapadłego a skutkiem onego wyznaczenia Sądu exdywizorskiego na rozdzielenie za ich pretensye tym dekretem wyspecyfikowane, za sprzedaż majątnosci Koplan w części do depozytu regencyi wniesioney a w części na dobrach Koplanach u JW Grądzkiego Marszałka lokowaney sumy gdy znalazł że dekret oczewisty regencyi wyżey datą pomienionoy rozpoznawiając i likwidując pretensye kredytorow do majątku Józefa Orsettego, a wkolei do sumy za sprzedaż dóbr Koplan tychż Kredytorow rozsądzaiąc iakoto: Kosciola Juchnowieckiego, Xawerego i Melchiora braci Szemiłow, Antoniego Re-wińskiego sukcesorow Wilhelma Orsettego, bankiera

Macieja Łyszkiewicza, Marcianny Żółkowskiej, Łazarza i Andrzeja Piotrowskich sukcesorów Dominika Orsettego Franciszka Orsettego, Michała Buczynskiego, i Justyce Komisaryusza warszawskiego Jakuba Kisiele, i pretensye ich zrealizowawszy na summie z sprzedaży Koplana okazanej ulokował, dalszych zaś kredytorów niemających realnych pretensyi do rzeczony summy, do osoby Józefa Orsettego i dalszego jego majątku odesłał; z pomiędzy których od takowego dekretu to jest: W Wni Kruszewski, Grabowska Józef Wnorowski i sukcesorowie Bogusławskich apelacją do drugiej instancyi założyli, i takiey potym tylko Kruszewski i Grabowska zrzekli się, a Wnorowski i Bogusławscy oney dotąd nie odstąpili i niepoparli—Zatym sąd Gł. dekret regencyi znajdując byż oczewistym i przez niektóre strony apelowanym, tak z tego względu niemogąc z regestrow remisyjnych satysfakcyi regencyi dekretowi nakazywać, iako też z uwagi, że massa Józefa Orsettego do której kredytorowie dla rozdziału iey między siebie zbiegają się, z summy gotowej w depozycie byłey Białostockiey regencyi i na dobrach Koplana u JW. Grądzkiego Marszałka znajdującey się składa, dla uczynienia iedno czasowej satysfakcyi nieraz rzeczonemu dekretowi, rozwiązania założony na ony apelacyi, i rozschodowania Kallatoriuszow przed sąd swój bez przypozwu mocą wyżey datą rzeczony z regestrow, remisyjnych dekretu, do regestrow obligowych odesłał i termin na rozprawę od daty ogłoszenia za miesiąc 6 przeznaczył, którzy to kredytorowie w górze imionani i nazwiskami wymienieni, ażeby dnia 20 ianuaryi roku przyszłego 1811 sami czy to przez plenipotentow stawali niniejszym zawiadamiając ostrzega, że w tym terminie w przypadku niestanności któregokolwiek z kredytorow, oczewisty wyrok następować będzie.

Augustv. Weiss Assesor sądu Gł. ugo depar: obvodu Białosto

1 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznyego kancelaryi Miasta Wilna Roku 1810 mca augusta 9 dnia. Oświadczenie Imieniem JPanow Wincentego Brodzkiego, Jana Szneydera opiekunow; Doroty matki, Karola syna Walewiczow i Samuela Jgasa, oraz Frydrycha Westendorfa, Jana Tyra i całego zgromadzenia kościoła reformowanego, a także imieniem Antoniego Roberta Szwaycara czyni się z następney okoliczności. Zeszły Krystyan i żyjąca Anna Giertruda Szlakowie iuz to na kupno kamienicy w mieście Wilnie na Trockiey ulicy pod N. wedle taryfii 146 sytuowanej iuz to na restauracyą oney, zaciągnęli u oświadczaających się następne summy: iako to u Walewiczow w roku 1805 in ielio rubli srebnych dziewięć u Samuela Jgasa w roku 1806 apryla 26 dnia czer: złt 50 u tegoż w roku 1808 maia 9 dnia rubli srebnych 300, u Antoniego Roberta Szwaycara w roku 1808 iulii 11 dnia rubli srebnych trzysta, w kasie kościoła reformowanego na 3 obligacyjne zapisy zawiniłi: za pierwszym 1804 złt: 3000, za drugim 1805 ianuaryi 6 złotych 1000, za trzecim 1809 7bra 8 złt: 1000, takowych długow niuspokoiwszy zeszły Krystyan Szlak zszedł z tego świata: pozostała zaś wdowa Szlakowa, gdy nieoddawszy wyż wyrażonych zawinięń aktorstwo połowy domu i wszelkiey porównym w roku 1809 iulii 17 dattowanym, augusta 8 w aktach grodzkich trockich przyzuanym JPanu Wincentemu Chrapickiemu zapisała. Zatem oświadczaający się mają powód do oświadczenia swych należności, i do zapowiedzenia nie tylko w aktach lecz przez gazetę kurjera litewskiego iż długi oney wyżey wyrażone będąc ieszcze niezniezionemi mają priorytatem: żeby zatem mogący kredytcwać wdowie Szlakowej i Wincentemu Chrapickiemu summy, niewiadomością o zaciągnionych uprzednio kredytach niewymawiali się, niniejsze czynią oświadczenie i one do kurjera litewskiego gazety Wileńskiej podać postanawiają. Utego oświadczenia, podpisy w protokule następane—Wincenty Brodzki opiekun, Jan Szneyder opiekun, Samuel Jgas, Fridrich Westendorf Seior, Jan Tyr Prowizor, Als bevollmechtigter von Herrn Antonii Robii nuterschreibe ich mich eigenhandig Jakob Lorsi.

2 Nizey podpisany po oycuswoim zeszłym Ciwonie Berzańskim Rajale, Przeciszewskim i z nabycia stawszy się dziedzicem

dóbr ogulnych Gorysz z folwarkami w pcie Rosieńskim leżącemi, znalazł na onych znaczną massę ręcznych długow chcąc zaś takie, iako też i własne nuczetełniey zaspokoić w roku 1797 misca 8bra 25 d. pomienione dobra wyprzedawszy zeszłemu JW. Ignacemu Micewiczowi Marszałkowi ptt. Rosieńskiego wszystkie długi bez żadnego wyłączenia tymże JW. Micewiczom do wyptacenia podał na tabeli, w resci: kiedy po tym wyprzedaniu w lat 10 i ieszcze niektóre drobne debita nad podaną okazały się tabelę a syn zeszłego Marszałka Micewicza JW. Antoni Micewicz iako iedyny sukcesor wszystkie dóbr po oycuswoim zapretendował nowego względem długow nizey podpisanego obliczenia się, w ów czas a mianowicie w roku 1808 mca iunii iedynastego dnia za wspólną zgodą wybrani kompromisarze przez wyrok swój ostateczny we wszystkich wzajemnych kwestyach i pretensyach uczynili rozrachunek i rozplacę co któremu z rzeczy i prawa należnym być się okazało zadezydowali, i lubo po tak ściłym wysledzeniu interesow nizey podpisanego, i zaspokoieniu onych pewnym jest, iż nikt żadney za inskrypcyą lub też i bez oney, do nizey podpisanego pretensyi zastosować niemoże; mimo to iednak pamiętając, iż tak nizey podpisany iako też i zeszły oyciec jego Ciwon Berzański Rafał Przeciszewski w różnyh wydarzeniach powierzali przyjaciółom swoim blankieta, które w niemałej liczbie przez zapomnienie i zatrącenie się w archiwach, aż do tąd niesz powróconemi a które wpadłszy w ręce chciwych ludzi mogą na krzywdę nizey podpisanego być użytemi, zacyz prócz uczynionego iuz w roku 1809 iunii 12 d. w kancelaryi Grodz: Rosieńskiego sądu w tey materii oświadczenia, dopióro powtórnie w tymże grodzkim sądzie przy wprowadzenia niniejszego pisma do ksiąg, oświadcza się iż wszystkie długi nizey podpisanego stosownie do tabelli i dekretu kompromisarskiego obowiązany jest zaspokoić JW. Antoni Micewicz Marszałkowiez powiatu Rosieńskiego, a nad to oblige aby regulujący iakowe słuszne pretensye nad wszelkie spodziewanie do nizey podpisanego czy to z rzeczy długow, czy też innych iakich powodow wynadgodzenia potrzebiujących, też swoje pretensye do dnia 1 ianuaryi 1811 roku zapisali w kancelaryi Rosieńskiego ziemskiego sądu, gdzie nizey podpisany znalazłszy realność onych lub też zmyślone na blankietach należności przedsięwzięcie skuteczne szrodki do zaspokoienia pierwszych i znikozemienia ostatnich, niezapisujący zaś w pomienionym terminie w kancelaryi ziemskiej rosieńskiej swoi y pretensyi na zawaze prawo do oney utraci, a gdyby nikt niewiadomością o tym składać się niemógł też oświadczenie i do gazety kurjera litewskiego podając sam aktor podpisał, datt w Rosieinach 1810 mca iunii 6 d.

Adam Przeciszewski Ciwon Twer X. 4.

2 Dekretem Magistratu wileń: d. 27 7bra idącego 1809 roku w sprawie Kompetytorskiey obywateli wileń Józefa i samey Iwaszkiewiczow wypadłym postanowiono dopełnić awizacye powszystkich kredytorow i pretensorow oświadczaających konkurs rzeczonych Iwaszkiewiczow przez umieszczenie do gazety kurjera litewskiego potrzykroć, aby iawili się w tym sądzie z dowodami w przeciągu trzech miesięcy dla rozprawienia się w skutek iakowego dekretu w celu wiadomości kredytorow i pretensorow pomienionych Iwaszkiewiczow niniejsza zamieszcza się publikata, roku 1809 nowembra 5. d.

2 Rada mieyska wileń skutkiem ukazu z rządu guberni skiego litewsko wileńskiego dnia 20 presentium za Nrem 196 wyszłego podać do powszechney wiadomości że będzie odchozić publicznaną ratuszu w radzie licytacya w dniach 25 26 i 30 następującego maca 7bra względem dostarczenia na wszelkie potrzeby miasta zarazem z policyiskiem na rok następny 1811 tysiąca sążni iednopolannych drzewa opałowego do iakowej licytacyi ażeby życzący przyjąć wyrażony podrad w oznaczonych terminach z dowodami formalnymi pewności zaskutecznienia wydać się mającego od rady kontraktu na ratuszu stawali; rada ogłasza—Datt roku 1810 mca augusta 23 dnia.

Tomasz Reyser P. R.

Asygnacya atorublow rubai srebnych 29

Dukat rubli

5 15